

KÖTTER TAMÁS

Prága

Megtalállak, mondtad négykor
És keresni kezdted a céculát.
Zsebbe nyúltál, oda volt gyűrve
Gyorsan elszállt a délután.
Annyi szépet gondoltál már róla,
Mire telefonáltál és édes hangon ezt mondta:
Sajnálom, ez biztos valami tévedés lesz!
Itt nem lakik, soha nem is lakott ilyen
(Heaven Street Seven: Sajnálom)

Szombat este volt, október végén. Az Ostrom utcában az Oscarban ültem a pultnál. Kint hideg volt, és esett az eső. Tizenegy óra lehetett. A hely már majdnem tele volt magyarokkal, meg egy csapat részeg angol bulituristával. Az alkoholtól menőnek éreztem magam, de ennek ellenére senki sem törődött velem. Mindenki magával volt elfoglalva. Pontosabban a nők a férfiakkal és a férfiak a nőkkel, de én úgy láttam, hogy ebből a buliból most kimaradok. Akire vártam, az nem jött.

Régen sokat jártam ide. Körbenéztem, de egyetlen ismerőst sem láttam. Még a pincérek is újak voltak. Igaz, mióta utoljára voltam itt, sok minden megváltozott az életemben.

Ültem hát magamban, néztem az embereket, ittam a söröket egymás után, és éreztem, lassan kezdek berúgni. Fáradt voltam, és úgy éreztem, öreg, és mint minden öreg, persze magányos is. Pár órája még arról álmodoztam, hogy elutazom, és új életet kezdek. Közben rájöttem, nincs kivel és nincs hova.

Az egész két napja kezdődött. Akkor is hideg volt, de legalább nem esett az eső. Az utcán véletlenül talákoztam egy gimnáziumi osztálytársammal, Ákossal. Az érettségi óta nem láttam. Elmesélte, hogy fotóművész lett, és hol New Yorkban, hol Párizsban él. Tanít a Sorbonne-on, elnyert egy tucat művészeti díjat, beutazta az egész világot. Tavaly egy divatmagazín az év cool fotósának választotta. Kiállításai voltak a világ majdnem minden nagyvárosában. A budapestit tegnap nyitották meg.

Ákos izmos volt, szolárium-barna, borostás arcú, mint a kalandfilmekben a főhős, és természetesen megvolt mind a harminckét foga. Sűrű szőke haja volt, és egyáltalán nem kopaszodott. Egy fejjel magasabb volt nálam. Erre nem is emlékeztem. Farmert és fekete

kord zakót viselt, alatta grafitiszürke garbóval, de így is elegánsabbnak, de leginkább eredetibbnek tűnt, mint én a szürke öltönyömben és esőkabátban. A kezében fényképezőgépet lóbált. Meglepődtem, hogy mennyire örül nekem. Nem úgy emlékeztem, hogy a gimnáziumban különösebben jóban lettünk volna.

Ákos már a középiskolában is fotózott. Emlékszem, egyszer beöltöztette az egész osztályt jelmezekbe. Volt, akit Napóleonnak, Julius Caesarnak, Hitlernek, Sztálinnak, Jeanne d' Arcnak, Madame de Pompadournak meg ezekhez hasonló történelmi figuráknak öltöztetett fel. Én ősemler voltam. Az egésznek az volt a lényege, úgy kellett tennünk, mintha egy diliház lakói lennénk, akik csak képzelik, hogy Napoleonok vagy éppen Caesarok, vagy bárki mások vagyunk. Végül hülye képpel a kamerába kellett néznünk.

Nekem egy kőbaltát kellett lóbálnom. A baltát az iskola gondnoka készítette Ákosnak. Átfúrt egy ökölnyi követ és egy darab seprűnyelet illesztett bele. A meztelen testemre marhabőrt tekert, amit Ákos otthonról hozott el. A szülei hálószobájában az volt a szőnyeg. Utána még sokáig röhögtek rajtam az osztálytársaim, és amikor beszéltek hozzám, elkezdtek hirtelen makogni, úgy, ahogy az ősemlerek beszédét kamaszként elképzeltük. Nagyon utáltam ezért Ákóst.

Én csak annyit tudtam elmondani, hogy megházasodtam, az egyik csoporttársamat vettem feleségül, és mindketten jogászok vagyunk multiknál. Amikor igazán elkezdtem volna mesélni magamról, azonnal közbevágott. Azt mondta, a többit majd elmondom másnap este, amikor együtt vacsorázunk. Meg sem várta, hogy mit válaszolok a meghívásra, azonnal hozzátette, hogy hozzam el a feleségemet is, mert szívesen megismerné. Amikor megkérdeztem tőle, hogy ő kit hoz magával, csak annyit válaszolt: – Az titok.

Azután megkért, hogy álljak az egyik üres és koszos kirakat elé, és nézzem komolyan a forgalmat. Csinált rólam így pár fotót. Miután befejezte, azt mondta, nagyon jók lettek. Az lesz a címe a sorozatnak, hogy „Elidegenedés”. Megkérdeztem, megnézhetem-e a fényképeket. Azt válaszolta, most nem, de a következő kiállításán New Yorkban biztosan. Azután hátba vert és otthagyt az utcán.

Az indiai étterem kicsi volt, zsúfolt, bűdös, és egy szót sem érttem az étlapból, amit unalmunkban nézegettünk Verával, a feleségemmel, amíg Ákosra vártunk. Végül úgy negyvenperces késéssel megérkezett, és bemutatta Annát, a barátnőjét. Anna magas volt, vékony és barna bőré. A haja hollófekete, sűrű és hosszú, az arca egzotikus és gögös. Az alakja hibátlan. Amíg az asztalunkhoz jöttek, minden tekintet Annát követte. A férfiak vágyakozva, a nők irigykedve nézték. Szomorúan állapítottam meg magamban, valószínűleg ő a legszebb nő, akivel az elmúlt tíz, de lehet, hogy húsz évben, de az is lehet, hogy az egész életemben együtt vacsoráztam. Közben igyekeztem semleges képet vágni, mert láttam, hogy a feleségem tekintete engem vizslat.

A rendelés után Annáról megtudtam, hogy húszéves, az iskola mellett modellkedik, és ő volt az Elle magazin októberi címlapján. A Sorbonne-ra jár, fotóművészetet tanul, és Ákos az egyik tanára. Ott ismerkedtek meg. Több nyelven is beszél. Szeret utazni, és egy szép nap galériát nyit majd New Yorkban vagy Párizsban. Esetleg mindkét városban. Még nem döntötte el. Ezeket a dolgokat Ákos mesélte el. Anna közben közönyös arccal, szótlanul ült mellette. A haját igazgatta, vagy magát nézegette az óriás tükörben, ami az étterem egyik falát borította. Végül Ákos átölelte Annát és azt mondta neki: – Gyere ide apához egy puszira. Gyere csak szépen. – Azután perceként át vadul csókolóztak.

Mindketten zavarban voltunk. A feleségem a poharát kocogtatta a műkörmeivel, én meg ittam egy korty bort, és mosolyogtam Ákosra.

– Szóval te most ügyvédkedsz meg ilyesmi – törte meg a csendet Ákos.

– Nem, nem vagyok ügyvéd. Csak jogász vagyok a Generalinál. Már meséltem, amikor találkoztunk. Nem emlékszel?

– De, persze... hogyan. És, hogy megy?

– Micsoda?

– Hát az ügyvédkedés. Illetve, bocs, a jogászkodás? Mindig összekeverem – mondta és idegesítő hangon felnevetett.

– Minden rendben. Igazán nem panaszkodhatok.

– És akkor kelés korán reggel, aztán munka, meg minden... estig, meg éjjelig... másnap meg újra előről minden... meg ilyesmi – mondta Ákos.

– Hát valahogy úgy. Elég sok munkám van. Néha tényleg bent kell maradni.

– Hát öreg, én nem tudnék így élni.

– Hogyan? – kérdeztem.

– Hát, így. Szabadság nélkül – válaszolta Ákos, és kifejezéstelen tekintettel rám nézett. Mivel nem válaszoltam sem én, sem a feleségem, aki a rendelés óta meg sem szólalt, Ákos ránézett Annára, és megkérdezte tőle: – Anna, te tudnál így élni?

Anna még mindig meredten maga elé bámult, közben hintázott a székkal. Úgy csinált, mint aki erősen gondolkodik a válaszon. Végül csak annyit mondott: – Nem.

– Hát én sem, az biztos – mondta erre Ákos.

Erre mindketten ránk néztek. Ákos mosolygott. Anna arcvonásai is megelevenedtek egy pillanatra. Nem tudtunk mit válaszolni, csak néztük őket, ők meg bennünket. Végül kínunkban a feleségemmel elkezdtünk nevetni.

– Nektek nem is kell így élnetek – mondtam, miután abbahagytuk Verával a nevetést.

– Hát nem is bírnek – mondta Ákos. Ismét kínos csend következett. Ákos a tányérját nézte. Anna a haját igazgatta. Vera tovább kocogtatta a műkörmével a pohara szélét. Én a tükörben Annát figyeltem, mert nem mertem egyenesen ránézni.

– És mit jogászkodsz? – kérdezte váratlanul Anna, és felém fordult. Hatalmas fekete szemei voltak. A mélyen kivágott koktélsruhája, pontosabban a tökéletes mellei, vonzoták a tekintetemet. Zavartan mosolyogtam.

– Hát, a biztosító ügyeit intézem... perek, meg... meg valami ehhez hasonló dolgok.

– Aha. Szóval, amikor a biztosító nem akar fizetni valakinek, azt intézed te. Nem szar érzés?

– Hát, tudod, csak indokolt esetben nem fizetünk – válaszoltam gyorsan. – Csakis indokolt esetben.

– Azt hallottam, sosem fizettek – mondta és úgy nézett rám, mintha várna tőlem valamit. Legalábbis én így éreztem.

– De, fizetünk, vagyis a biztosító fizet – feleltem. – Indokolt esetben persze.

– Aha, az olyan... én... nem is tudom, az olyan..., az annyira... az lélekölő... meg embertelen – mondta.

– Mit mondasz, édes? – kérdezte tőle Ákos végtelen türelemmel a hangjában.

Anna vagy egy teljes percig bámult ránk. A pupillái kitágultak, a szeme vörös volt.

– Én csak... ez tényleg annyira..., de annyira... – válaszolta miközben ásított egyet. Láttam rajta, már egyáltalán nem érdekli a téma. Egy ideig valamennyien csendben, türelmesen vártuk, hátha befejezi a mondatot, de nem történt semmi. Csak bámult ránk a nagy szemével, aztán másfelé nézett, és újra elkezdett hintázni a széken.

– És te? – kérdezte Ákos, és Vera felé fordult.

– Én? – kérdezett vissza Vera meglepett hangon.

– Te is jogász vagy... vagy ügyvéd...?

– Jogász vagyok a Tesconál.

– Aha. És érdekes?

– Nekem tetszik.

– Akkor nektek biztos sok közös témátok van. Tudtok beszélgetni az ügyekről, meg a jogról... meg... meg ilyenekről – mondta Ákos és közben hol rám, hol meg Verára nézett.

– Előfordul – válaszolta Vera. Én nem mondtam semmit.

Közben a pincér kihozta az ételt, és enni kezdtünk.

Aznap este Ákos még elmesélte, hogy kívül és mikor találkozott a híres kortárs művészek közül New Yorkban, Párizsban, Londonban, Tokióban, meg mit tudom én, hogy hol. A legtöbbjükéről sohasem hallottunk. Ennek ellenére lelkesen ámuldoztunk Verával a pletykákon meg történeteken, amiket Ákos ezekről a nagyrészt számunkra ismeretlen emberekről mesélt. Látszott rajta, hogy tényleg otthonosan mozog művészkörökben. Legalábbis nekem úgy tűnt. Azután elmesélt egy viccet franciául, amin együtt nevettem Ákossal és Annával. Amíg mi nevtünk, Vera faarccal ült. – Te nem is beszélsz franciául – mondta, miután kinevettük magunkat. Elvörösödtem, de nem válaszoltam semmit. Lopva Ákosra néztem, azután Annára. Ákos bort töltött a poharakba, és úgy tett, mint aki nem hallotta, amit Vera mondott. Anna hintázott a széken, és magát nézte a tükörben. Mindannyian hallgattunk.

Végül Ákos törte meg a csendet. Az utazásaikról Annával kezdett beszélni. A városokról, ahol a megismerkedésük óta jártak.

– Ti is szoktatok utazni? – kérdezte, miután Európa majdnem minden fővárosát felsorolta.

– Nyáron két hétre, a szabadságunk alatt. Néha Bécsbe bevásárolni – válaszoltam. – És én havonta Prágába. Ott vannak a regionális meetingek.

– Persze, persze a cég, ahol dolgozol a... Tesco – mondta Anna, aki közben abba hagyta a hintázást.

– A Generali. A Generalinál dolgozom – válaszoltam.

– Igen, igen a Generali... Hallottál már a Gólemről? – kérdezte Anna.

– Persze, hát persze – feleltem lelkesen. Örültem, hogy közös témát találtunk.

– A Gólem... nekem... nekem... maga a misztika. Érted?

– Hát persze. Nagyon is meg tudlak érteni. A Gólem... az tényleg misztikus. Tudtad, hogy a Gólemet sárból és vérből gyúrta össze egy rabbi?

– Sár és vér...

– Igen sárból és vérből gyúrta össze, és a kabbala segítségével, a szájába helyezett varázserejű pappírral lehelt bele életet. A Gólem mindenféle feladatokat hajtott végre neki szombatonként. A legenda szerint a maradványait még ma is őrzik Prágában egy zsinagóga padlásán.

– Komolyan? – kérdezett közbe Ákos.

– Persze. Ott vannak a maradványai. Jártam is annál a zsinagógánál. Ott van a régi zsidó temető mellett. Azt mondták, hogy legközelebb talán megmutatják a Gólem darbjait – feleltem, és közben ránéztem a feleségemre. Vera gúnyosan nézett vissza rám, és közben ingatta a fejét.

– Na, ne! Esküdj meg, hogy ott van! Ez fantasztikus. Ez hihetetlen. Legközelebb, ha Prágába megyünk, megkeressük, és lefotózzuk. Mit szólsz hozzá édes? – fordult Ákos Annához.

– Kabbala... az is olyan misztikus – szólalt meg újra Anna.

– Igen, az egy titkos zsidó tan. Már az ókorban is ismerték. Aztán elkezdtek tiltani, mert úgy gondolták, hogy rossz kezekbe kerülve elpusztíthatja az embert, vagy legalábbis Isten ellen fordíthatja – magyaráztam lelkesen.

– Te miket tudsz – mondta Ákos.

– Tudom, már tudom. Madonna is hisz benne, meg egy csomó híres és gazdag ember. Egyszer beszélgettem erről már valakivel, aki nagyon beleásta magát. Fantasztikus dolog lehet – mondta Anna.

– És Kafka, az is érdekel, igaz, baby? – mondta Ákos, közben rám nézett.

– Igen Kafka... Kafka... én nem is tudom... olyan megindító – válaszolta Anna.

– Egyszer csináltam egy Kafka-sorozatot. Kafka és Prága címmel. Igen, Kafka és Prága az egy – mondta Ákos.

– Én úgy tudom, Kafka utálta Prágát az éghajlata miatt. Tuberkulózisban szenvedett. Végül Bécs mellett halt meg egy szanatóriumban – válaszoltam Ákosnak, de közben Annára néztem.

– Komolyan? – kérdezte Ákos. – Nahát, ez új. Neked is, baby?

– Aha – válaszolta Anna. Azután ásított, és elkezdett hintázni a székkal.

Ezután Ákos Kafkáról beszélt, a fényképekről, amiket Prágában csinált, és az elidege-
nedésről.

Anna egész este még egyszer szólalt meg az asztalnál. Éjfél körül megkérdezte Ákost: – Megyünk?

– Nyugi édes – válaszolta Ákos, átölelte és aznap este vagy századszor elmondta: – Gyere ide apához egy puszira. Gyere csak szépen. – Megcsókolta Annát, majd egy végtelen monológba kezdett a modern fotóművészetről, meg Capáról, azután az iraki és az afgán háborúról, azután az indiai ételekről, azután a magyar belpolitikáról meg a fasizmusról, azután a francia belpolitikáról, azután az Európai Unió jövőjéről.

Éjfélkor a pincér szolt, hogy zárnak. Felajánlottam, hogy én fizetem a számlát, de Ákos csak annyit mondott, hogy hagyjam. Megkérdezte a főpincért, hogy American Express kártyát elfogadnak-e. Mire a főpincér széles mosollyal az arcán annyit mondott, hogy természetesen uram.

Indulás előtt kimentem a wc-re. Amikor végeztem, legnagyobb meglepetésemre Anna állt a mosdók előterében, amit egy függöny választott el az étterem többi részétől. A falnak támasztotta a hátát, mosolygott és valamit motyogott. Nem értettem, hogy mit mond.

– Tessék? – kérdeztem, vigyázva, hogy a hangom udvarias és kedves legyen. Félttem, hogy elriasztom.

– Olyan... olyan... annyira. Nem tudom, hogy mondjam... de – mondta, de nem fejezte be a mondatot, csak mosolygott. Türelmesen vártam, mert láttam, még mondani akar valamit. Végül azt mondta: – Annyira érdekes vagy... olyan nagyon izgalmas, olyan sok mindent tudsz. – Majdnem elájultam. – Köszönöm... én csak... te is az vagy és persze nagyon szép... és érdekes nő vagy. Tudod?! – mondtam, és tettem egy tétova lépést felé. Felemelte a kezét. Megtorpantam, mint aki falba ütközött.

– Na, na! – mondta mosolyogva. – Majd hívj fel, majd iszunk egy kávé, esetleg bort és közben beszélgetünk a munkádról... meg mit tudom én, Kafkáról... ami az eszünkbe jut... nem tudom, vagy elutazunk együtt valahová... igen, vigyél el valahová, mert annyira unom magam.

– Menjünk – vágtam rá, megrészegülve Annától. – De... hova szeretnél?

– Akárhová... messzire... vagy Prágába. Prága misztikus. Igen, Prága határozottan misztikus. Ugye szerinted is az?

– Igen, igen az – vágtam rá azonnal. – Szívesen mesélnék neked a Gólemről, a kabbaláról és Prágáról – mondtam és belenéztem a szemébe.

– Jó... az jó lenne... minden érdekel... a... Gólem... a kabbala, Prága... minden, ami misztikus. Keress meg, találkozzunk, és majd beszéljünk – mondta és a kezembe nyo-

mott egy névjegykártyát. Törtfehér színű volt és elegáns. Csak a neve volt rajta, meg a telefonszáma.

– Mikor hívjalak? – kérdeztem.

– Nem tudom. Holnap, holnapután. Én ráérek, ha éppen el nem utazom. Egyébként meg passz – válaszolta, és otthagzott.

A függönyszárnyak közötti résen figyeltem, ahogy visszamegy az asztalunkhoz, ahol Vera és Ákos már kabátban álltak. Ákos megint átölelte Annát, azután elkezdtek csókolózni. Vera mereven állt mellettük. Próbált úgy tenni, mint akit nem érdekel a dolog.

– Ez a nő, ez az Anna, szerinted nem drogozik? – kérdezte a feleségem hazafelé a taxiban.

– Fogalmam sincs, én nem értek hozzá.

– Mert úgy halottam, a modellek drogoznak, meg kurválkodnak.

– Hülyeség.

– Jól van na, ezt hallottam.

– Nem tudom, én egy modellt sem ismertem eddig és szerintem te sem.

– Akkor is olyan fura volt az egész – mondta Vera.

– Micsoda?

– Hát ez a nő, meg ez az Ákos. Végül is húsz év a korkülönbség köztük, és ráadásul Ákos a tanára.

– Éppen egészséges korkülönbség – válaszoltam, de rögtön meg is bántam.

– Ezzel most mit akarsz mondani?

– Semmit – motyogtam magam elé, és elfordítottam a tekintetem.

Az úton többet nem beszélgettünk. Nehéz volt a fejem a bortól. A szívem hevesen vert. A zsebemben Anna névjegykártyája. Néztem a kirakatokat, meg a plakátokat a hirdetőoszlopokon, meg a neonreklámokat a házak tetején. Annán járt az eszem és New Yorkon meg Párizson és Prágán, meg azon, hogy Anna még csak húszéves, és még azon, hogy megvan a telefonszáma, és holnap majd fel fogom hívni, és vajon tényleg el fog majd velem utazni. Rettenetesen kívántam.

Éjjel nem bírtam elaludni, összevissza forgolódtam. A feleségem megkérdezte, hogy mi bajom van. Azt válaszoltam, hogy az indiai étel megfeküdte a gyomromat. Kettő körül kimentem a wc-re. Pár percig ültem a sötétben, aztán felkapcsoltam a villanyt, és a feleségem női magazinjait nézegettem, amelyeket ott tartott. Tele voltak fiatal és szép modellekkel, olyanokkal, mint Anna. És tele voltak még cikkekkel és képekkel arról, hogyan kell élni, és mit kell szeretni, enni, viselni, vezetni, hallgatni, látni ahhoz, hogy az ember menő legyen Londonban, New Yorkban, Berlinben, Tokióban, vagy akár Budapesten. Legalábbis az újságok szerint. Azt az újságot, amelyiknek a címlapján Anna volt, nem találtam.

Három körül visszafeküdtem, de nem tudtam elaludni. Néztem a plafont. Prágára gondoltam, Annára és arra, hogy mi mindent meg tudnék mutatni neki Prágáról, és mennyi mindent mesélhetnék még neki. Visszamentem a nappaliba. A könyvespolcra levettem egy Prága útikönyvet, és beleolvastam. Úgy fél óra után visszafeküdtem Vera mellé az ágyba. Még sokáig nem tudtam elaludni, aztán hajnal felé végül elnyomott a fáradtság.

Másnap munkába menet megvettem az Elle októberi számát. A címlapon tényleg Anna volt. Ahogy beértem a munkahelyemre, bezárkóztam a szobámba, és olvasni kezdtem.

„A maximumon él!” Alatta kisebb betűkkel: „Fiatal, szép és sikeres.” A cím alatt egész oldalas fotón Anna. Térdben koptatott egyenes szabású farmert viselt, tornacipővel és

fekete egycsokkos Chanel zakóval. A zakó alatt meztelen volt. A zakó nem volt össze- gombolva, a melleit vastag fehérarany nyakláncok takarták csak el.

A cikkből megtudtam, Anna hatévesen gyerekszínészként kezdett el szerepelni a tévében, nyolcévesen már túl volt három főszerepen. Tizenkét évesen már műsort vezetett vasárnap délelőttöként. Tizennégy évesen főszereplő volt egy tv-filmben, és még ugyanabban az évben egy mozifilmben is szerepelt. Még mindig csak tizennégy éves, amikor diplomata szüleivel előbb Berlinbe, majd Párizsba, azután Svájcba, Rómába, Barcelonába, végül megint Berlinbe költözött. „Folyton vándoroltunk. Néha azt sem tudtam, hogy a következő fél évet hol és milyen iskolában kezdem majd. Nagyon nehéz volt barátokat szerezni, vagy ha már szereztem, akkor megtartani őket. Ugyanakkor az a kulturális sokszínűség, amivel ezekben az években találkoztam, volt az a hatás, ami a későbbi életemet, döntéseimet nagy részben befolyásolta” – nyilatkozza. Tizenöt évesen a Comoi-tó partján megismerkedett egy Marco nevű sráccal, akivel a nyarat azzal töltötték, hogy motorral bejárták Toscanát. Marco független fotóművész, aki aztán Annának is kedvet csinált a fotózáshoz. Az első igazi fényképezőgépét – amely még most is megvan neki – Marcotól kapta. Tizenhat évesen otthagyta a svájci bentlakásos iskolát, ahová a szülei írták be. A megtakarított zsebpénzéből repülőjegyet vett, és előbb Londonba utazott, azután néhány vad parti, drogos élmény és futó kapcsolat után Indiába repült. Indiában három vagy négy hónapig együtt élt egy híres indiai dj és szitárművésszel, akitől terhes lett, de a drogfüggősége miatt elvetélt. Még ebben az évben elhagyta Indiát, visszatért Európába, kigyógyult a drogfüggőségéből, és egy londoni magániskolában folytatta a tanulmányait. Még mindig csak tizenhat éves, amikor St. Tropezben felfedezte az Elite modellügynökség vezető fotósa és Párizsba hívta dolgozni. A kitérő a divat világába fél évig tartott. Ez alatt az idő alatt modell volt Párizsban, New Yorkban, Tokióban és Rómában. Részt vett a milánói fashion weeken és végigcsinált egy Chanel kampányt. Tizenhét éves, amikor a szüleivel Los Angelesbe költözött.

Pár hónapja töltötte csak be a tizenhetet, amikor riportot készített Bonóval a U2 énekesével, aki meghívta egy hosszú hétvégére a skóciai birtokára. A hétvégét követően azt nyilatkozta számos nyugat-európai újságnak, hogy „Az életnek van értelme”. Skóciából már nem tért vissza Los Angelesbe. Párizsba ment, hogy eleget tegyen a Chanel divatház újabb felkérésének. A fél éves kampány után Párizsban maradt, hogy befejezze a középiskolát. Az iskola mellett ruhákat kezdett el tervezni és a fotózást sem hagyta abba. A középiskola után, miután háromszor egymás után végignézte a Hirosimáról készített dokumentumfilmet, elhatározta, hogy szociológiát tanul a Sorbonne-on, majd rá egy évre felvette a filmtörténet és fotóművészet tárgyat. A tavalyi évet ösztöndíjakkal Prágában, Rómában és Amszterdamban töltötte. A fotóiból Európa több jelentős fővárosában is kiállítást szerveztek. Járt már olimpiai bajnok vízilabdázóval, egy hatvanéves olasz festőművésszel, egy befutott francia filmrendezővel – aki elvált miatta, de végül nem maradtak együtt –, egy Joshua nevű fiatal indián származású amerikai színésszel, akinek nagy jövőt jósolnak a filmiparban. Vonzódik az arab építészethez, néhány éve nyilatkozta: „Örök szerelmem a sivatag.” Járt már Mongóliában, aludt jurtában és jégkunyhóban az Északi-sarkon. Dél-Amerikában találkozott és riportot készített a híres gerilla költővel, Oliver Santossal, akit azóta a kormánykatonák lelőttek. A riportot a Vogue közölte. A cikk idézi Anna egyik riport utáni nyilatkozatát: „A szamba és a szabadság iránti olthatatlan vágy ég minden dél-amerikai költőben.” Részt vett Santos temetésén, ahol letartóztatták, majd néhány napos fogvatartás után szabadon engedték és kiutasították, csakúgy, mint Izlandon, ahol Green Peace aktivistákkal egy bálnavadász hajót foglaltak el, tiltakozásul az ellen, hogy Izland nem csatlakozott egy bálnaügyi nemzetközi egyezmény-

hez. A szabadlábba helyezésekor nyilatkozta: „Az élet méltóságáért küzdöttünk!” Budapestre csak ritkán jár haza, akkor is kizárólag azért, hogy meglátogassa a kilencvenéves nagyanyját, akit imád. Beszél angolul, németül, franciául, olaszul és spanyolul.

Kedvenc illata a Chanel, kedvenc bora a '86-os Chateau Lafite. Kedvenc étele, minden, ami tengeri. A kedvenc városa New York, de a legmisztikusabb hely szerinte Jeruzsálem vagy Angkor vagy Prága. Még nem döntötte el. Ahova még nem jutott el, de el akar jutni, az a Mars. Imádja Dalít és a szürrealistákat. Dosztojevszkijt nagyra tartja, de ő maga Balzac-rajongó. Kafka számára érdekes, és nem hagyna ki egyetlen Csehov-darabot sem. Camus annyira felkavarja, hogy már undorodik tőle. Ha sport, akkor mindenevő: wake board, surf, hegymászás, sí. Ha rock, akkor U2, ha klasszikus, akkor Beethoven. A fotózásban Capa a példaképe. Kedvenc autómárkája a Porsche, kedvenc típusa a 911-es. Kedvenc ruhatervezője Issey Miake, kedvenc boltja a Mikimoto Párizs. Szereti nézni a naplementét a tengernél és napfelkeltét a hegyekben. Álmai férfiája Sean Connery, férfiasága egy csipetnyi Brad Pitt-tel és John Malkovich intellektusával keveredik. Ha mégis egy férfit kellene megneveznie, akkor az vitathatatlanul George Clooney. Amit egy férfiben keres, az az eredetiség. Ami vagy meg van valakiben, vagy nincs. Ha színésznő, akkor Catherine Deneuve, vagy esetleg Monica Bellucci. Akit nem bír elviselni, az Bruce Willis és azok a nők, akik nem természetesek. Amit nem szeret, az a kicsinyesség és a közepszerűség.

Kopogtak. Az újságot gyorsan egy akta alá csúszttam. Karcsi, a helyettesem dugta be a fejét az ajtón. – Bejöhettek? – Karcsi alacsony volt és kövér, erősen kopaszodott és mindig izzad. Két gyereke volt és emellett csillagok háborúja rajongó. Úgy tudtam, Jedi vallású.

– Gyere – válaszoltam neki, és intettem hozzá a kezemmel.

– Na, megnézted?

– Mit?

– A filmet, amit küldtem.

Majdnem minden nap kaptam néhány vicces filmet a kollégáimtól. Ezzel szórakoztaták magukat. Mit lehetett csinálni, akárcsak én, halálosan unatkoztak. Karcsiéban egy jedi ruhás tíz év körüli gyerek csapkodott egy játék lézerekarddal. Csak az elejét néztem meg. Egyáltalán nem volt vicces, és egyébként sem érdekelt.

– Ja, persze – válaszoltam.

– Király, mi? – kérdezte, azután várt, hogy mondjak valamit.

– Az, király – válaszoltam, de közben elkezdtem az aktában lapozni. Szerettem volna folytatni a cikket, meg üzenetet küldeni Annának.

Karcsi még pár percet álldogált az íróasztalom előtt, közben az izzadtságot törölgette a homlokáról. Én meg úgy csináltam, mint aki dolgozik.

– Hát akkor, ha más nincs... – mondta úgy egy perc várakozás után.

– Nincs, most nincs. Talán később. Igen, később beszélünk – válaszoltam.

Miután kiment, elküldtem egy üzenetet Annának: „Mikor utazunk?” Azután elővettem az újságot, és olvastam tovább a cikket. A következő oldalon Anna néhány fényképe volt, alattuk rövid szöveggel. Az első kép ránézésre is két szelleme fogyatékoszt ábrázolt, egy férfit és egy nőt esküvői ruhában. A kép alatt rövid szöveg: „Fogyatékkal élők, de Ők mégis félre tudták tenni a vallási ellentéteket. A nő katolikus, a férfi protestáns, de mindketten írek és Belfastban élnek. Lehet, hogy Ők az egyedüli normálisak Belfastban?!” A második képen Oliver Santos állt szakállasan, vastag keretes fekete szemüvegben. Olajszínű egyenruhát, és castro sapkát hordott. A lábán bakancsot viselt. A bal kezében egy AK47-es rohamfegyvert tartott, a jobban egy vastag szivart. Alatta: „Veszélyesen él.”

A harmadik képen punkok lőtték be magukat heroinnal egy mocskos wc-ben. Az egyikük a kamerába néz. Mosolya fáradt, a fogai elől hiányosak. A felirat: „Az én Vietnamom.” A következőn indiai fakír, akit néhány báméskodó vesz körül egy koszos indiai utcán. A kép címe: „Önfeladás.”

Letettem az újságot. Elküldtem egy üzenetet Annának: „Találkozunk?” Amíg vártam a válaszra, megnéztem a filmet, amit Karcsi küldött. Azután unalmamban áttelefonáltam Karcsihoz, és megkérdeztem tőle, tudja-e, ki Oliver Santos.

– Fogalmam sincs – válaszolta, azután megkérdezte: – Egy új ügyfél?

– Nem. Nem ügyfél.

– Fontos?

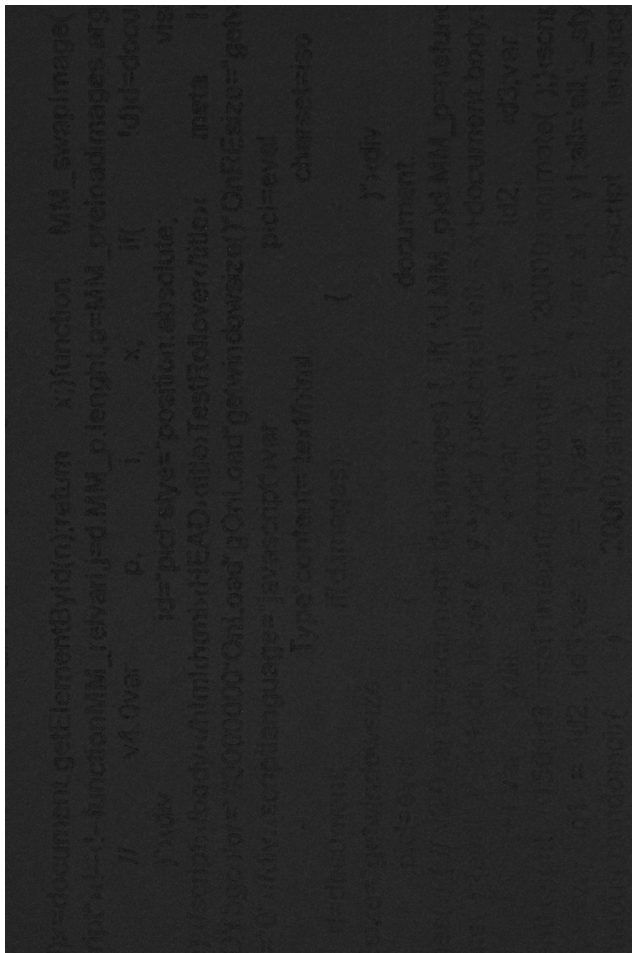
– Nem, inkább hagyjuk.

Tizenegy óra volt. Délig adtam magamban időt Annának, hogy válaszoljon.

Délben a kollégáimmal ebédeltem az étkezdében. A munkatársaim szokás szerint a gyerekeikről meséltek. Hányszor szartak, pisiltek, ettek, vagy ébredtek fel éjjel. Mit mondtak, kire hasonlítanak, kire nem. Mennyi idő alatt tanultak meg írni, olvasni, számolni, síelni, úszni, meg mit tudom én. Persze még az óvodában. Hogy gyűlöltem én ezt. Pedig a legrosszabb csak ezután jött. Elkezdtek a Shrek, Csizmás Kandúr, Tintin kalandjai, meg

>html< (A mi mátrixunk) – részlet, maratás papíron, 2007

Foto: Marko Horban

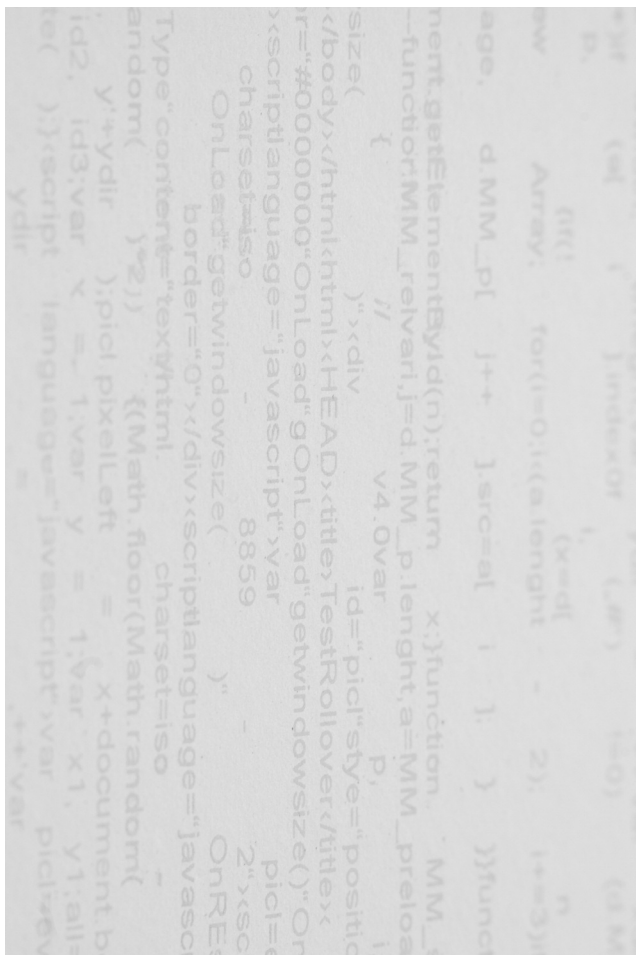
még mit tudom én milyen mesefilm első, második vagy századik részéből idézgetni a poénokat és közben teli szájjal nevettek. Gondolom, vasárnaponként ezeket kellett nézniük a gyerekeikkel.

Annától nem kaptam választ. Újra küldtem neki egy üzenetet. Arra gondoltam, azért nem válaszol, mert elfelejtettem az előbbi üzenet végére odaírni a nevem. Először azt írtam, hogy „Az előbb István voltam”, de végül kitöröltem. Túlságosan is merevnek, meg hivatalosnak találtam, hogy csak úgy leírom a nevem. A Pisti sem tetszett. Az meg olyan gyerekes. Azután azt írtam: „Az előbb a Gólem voltam”. Ezt sem küldtem el. A végén hülyének néz, és nem vesz komolyan. Végül azt találtam ki: „Az előbb a prágai útitárs voltam.” Ezt az üzenetet küldtem el.

Délután egy óra volt. Háromig adtam magamban időt Annának, hogy válaszoljon.

Délután előbb egy akta fölött bambultam, azután kimentem a folyosóra a kávéautomatához. Csendben ácsorogtam és hallgattam a kollégáim beszélgetéseit. Vicceket meséltek, meg ugyanazokat a történeteket a gyerekeikről, amiket délben már egyszer elmondtak.

Három körül visszamentem a szobámba. Képtelen voltam a munkámra koncentrálni. Unalmamban elővettem a fiókból az Ellet. Újra elolvastam a cikket Annáról, azután végignééztem a fotóit. Miután végeztem, fogtam egy filctollat és az első, fogyatékosokat ábrá-

Fotó: Marko Horban

>html< (A mi mátrixunk) – részlet, maratás papíron, 2007

zoló kép alá odaírtam: „Idióták, etetésük tilos”. Oliver Santos szemüvegét gondosan még jobban kivastagítottam, az övére kézigránátokat rajzoltam, a bakancsai köré koponyákat. Végül a kép alá írtam: „Wanted 1000 \$”. A punkokkal nem csináltam semmit, anélkül is elég hülyén néztek ki. Az utolsó fényképen a táncoló táltost megpróbáltam Elvis Presley-re átrajzolni, ami többé-kevésbé sikerült. A kép alá gondosan odaírtam: „Viva Las Vegas!” Még egyszer átfutottam a képeket. Kicsit csinosítottam még a Santos lába körül a koponyákon, azután az újságot visszatettem a fiókomba.

Megnéztem az órámot. Délután fél négy volt. Hatig adtam magamban időt Annának. Aztán elkezdtem internetezni.

Hat körül már nem bírtam magammal, leléptem az irodából. Egy ideig az Andrássy úton bolyongtam, azután a mellékutcákban. Vártam, hogy történjen valami. Megint küldtem egy üzenetet Annának: „Vacsorázzunk együtt. Nyolckor várlak a Liszt Ferenc téren.” Fél óra múlva eszembe jutott, nem írtam meg, hogy pontosan hol várom. Megint küldtem egy üzenetet: „A Menzán várlak.” Magamban nyolcig adtam időt Annának, hogy válaszoljon. Ezután még egy órát sétáltam céltalanul a Liszt Ferenc tér környékén. Közben Vera hívott. Gondolom, az érdekelte, hogy miért nem vagyok már otthon. Nem vettem fel.

A Menzán megkérdezték, egyedül vagy kettesben, dohányzó vagy nem dohányzó. Miután válaszoltam, azt mondták, hogy sajnálják, de ha nem foglaltam, akkor nem tudnak helyet adni. – Esetleg később – tette hozzá a hostess.

– Mennyit kell várnom? – kérdeztem.

– Talán egy óra, de lehet, hogy kevesebb. Addig a bárpultnál várakozhat.

Anna úgyis késik, gondoltam magamban. Az ilyen nők mindig késnek. Odamentem a pulthoz, kértem egy pohár bort és vártam, hogy Anna végigvonuljon az éttermen, és odajöjjön egyenesen hozzám. Biztosra vettem, hogy minden férfi engem fog irigyelni. Közben küldtem egy üzenetet neki: „A pultnál vagyok.” Magamban kilencig adtam időt Annának.

Már majdnem kilenc volt, amikor a helyemre kísértek. Az ablakhoz ültettek. A pincérnek azt mondtam, még nem rendelek, várok valakire. Azért kértem még egy sört. Közben újra Vera hívott, de most sem vettem fel. Nem akartam vele beszélni. Csak néztem a kijelzőt, amíg abba nem hagyta a hívást. Azután küldött egy üzenetet: „Hol vagy?” Vera addig nem tud elaludni, amíg haza nem érek. Azt állítja, hogy fél egyedül. Gondoltam magamban, vissza kéne hívnom, vagy legalább egy üzenetet kellene küldennem neki. De nem tudtam volna mit mondani neki. Végül azt találtam ki, azt hazudom, hogy lemerült a telefonom. Kitöröltem az üzenetét és ültem tovább.

Vártam fél órát, de nem történt semmi. Éhes voltam, dél óta nem ettem semmit. Rendeltem. Azután küldtem egy üzenetet Annának: „Még a Menzán vagyok.” Magamban tízig adtam időt Annának, hogy válaszoljon.

Amíg a vacsorámra vártam hallottam, hogy a szomszéd asztalnál egy társaság arról beszélget, átmennek az Oscárba. Ismertem azt a helyet, régen jártam oda. Elhatároztam, vacsora után beugrom, és majd ott megvárom Annát. Fél tizenegyre végeztem a vacsorával. Fizettem, és hívtam egy taxit. A taxiból küldtem egy üzenetet Annának: „Az Oscarban várlak.” Elkezdtem számolgatni magamban, és végül arra jutottam, hogy éjfél-ig adok időt Annának.

A nő az Oscarban szőke volt, erős harmincas és majdnem olyan magas, mint Anna. A mélyen kivágott csipkés blúz alatt látszott, hogy a mellei megereszkedtek, a hasán is volt egy kicsi felesleg. Erősen sminkelte magát. Egyébként kedves arca volt, és nem volt

annyira rossz nő. Már fél órája észrevettem, hogy oda-odapillant rám. Egy barátnőjével ült a pultnál néhány székkal arrébb. A barátnője kövér volt, ronda és egy részeg angol-lal beszélgetett. A részeg angol is ronda volt. Végül ő jött oda hozzám.

– Helló, nem zavar, ha ide ülök melléd? – kérdezte.

– Dehogy – válaszoltam, de aztán eszembe jutott Anna: – Illetve várok valakit.

– Akkor most zavarok? – kérdezte, de azért leült mellém.

– Végül is nem. Nem, még nincs itt.

– Lehet, hogy nem is jön – mondta és teli szájjal nevetett. Láttam a szájában a fogtö-méseket, meg az ételmaradékot a hátsó fogai között.

– Jön. Illetve szerintem jönni fog – válaszoltam.

Meghívtam egy italra és elkezdtünk beszélgetni. Nórának hívták, marketinges volt egy banknál, elvált és pár hete szakított a pasijával.

– Te mivel foglalkozol? – kérdezte.

– Jogász vagyok a Generalinál.

– Hű, az izgi lehet. Tárgyalások a bíróságon talárban.

– Nincs talárom, csak az ügyvédeknek van.

– Aha értem. De bíróságra jársz?

– Igen, én képviselem a biztosítót a perekben.

Ezen elgondolkodott. Azután ivott egy kortyot és mosolygott rám. Végül, majd egy perc csend után azt mondta: – Izgalmas lehet.

– Az – válaszoltam, és néztem a mixert, ahogy öntögeti az italokat.

Csendben ültünk tovább, mikor megszólalt a telefonom. Megint a feleségem hívott.

– Nem veszed fel? – kérdezte.

– Nem, nem érdekes.

– Nem őt várod?

– Nem.

Ültünk tovább. Kezdett ritkulni a tömeg. Ránéztem az órámra, éjjel kettő volt. Üzenet-et jelzett a telefonom. Azt gondoltam, hogy megint Vera az a szokásos szöveggel, mikor megyek haza, hol vagyok, vagy valami hasonló. Az üzenetet Anna küldte: „Ki vagy?”

– Na, jön? – kérdezte Nóra.

– Nem. Azt hiszem, ma este már nem jön. Én viszont megyek – mondtam bosszúsan.

Fizettem. Felvettem a kabátomat. Még egyszer ránéztem Nórára, és arra gondoltam, egyszer majd Anna is éppen így fog kinézni.

– Tudod mit, ha van kedved, elviszlek – mondtam neki.

– És ha nem is egyfelé lakunk? – kérdezte, és adott egy pusztit a nyakamra.

– Szerintem egyfelé lakunk – válaszoltam.

A lakása kicsi volt, de nagyon kedves. Tele volt virágokkal és színes bútorokkal. Olyan hely, ahol az ember szívesen alszik ebéd után. Legalábbis nekem ez jutott eszembe róla. A teste nem is volt olyan rossz, és szerette a szexet. Csak hajnalban jöttem el, mert elaludtam. Reggel, mikor hazaértem, próbáltam csendben bemenni a lakásba. Azt remél-tem, Vera még alszik.

A feleségem a nappaliban állt. Ronda hálóinget viselt, a haja kócos volt, a szeme kari-kás és remegett az idegességtől.

– Hol voltál? – kérdezte.

– Prágában.

– Hogy hol?

– Prágában. Prágában voltam – válaszoltam, azután bementem a fürdőszobába.